

Yttrande avseende remiss på – Partnerskapsöverenskommelsen

Linnéuniversitetet har getts möjlighet att lämna svar på remiss kring delar av Partnerskapsöverenskommelsen för perioden 2021-2027.

Delarna som getts möjlighet att svara på är:

1. Val av politiska mål och det särskilda målet för FRO, om tillämpligt.
2. Policy choices, coordination and complementarity
 - a. A summary of policy choices and the main results expected for each of the funds covered by the Partnership Agreement – Article 8(b)(i) CPR
 - b. Coordination, demarcation and complementarities between the Funds – Article 8(b)(ii) CPR
 - c. Complementarities and synergies between the funds covered by the Partnership Agreement and other Union instruments – Article 8(b)(iii) CPR

Partnerskapsöverenskommelsen (PÖ) anger Sveriges strategiska inriktning för fonderna Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Fonden för en rättvis omställning (FRO), Europeiska socialfonden plus (ESF+) samt Europeiska havs- och fiskefonden (EHFF). Därutöver beskrivs komplementaritet och synergier, dels mellan dessa fonder, dels till övriga EU-fonder.

I november offentliggjordes Kraftsamling för Horisont Europa - Förslag till nationell strategi för ett starkare svenskt deltagande, där det framhölls vikten av att utnyttja synergier mellan olika program, genom att "på olika sätt kombinera aktiviteterna inom Horisont Europa med aktiviteter i övriga program" (S. 49 i rapporten).

Linnéuniversitetet anser därför att det är extra viktigt att underlätta dessa samarbeten mellan olika aktörer i alla typer av program, genom att det betonas och synliggörs i policydokument samt de olika programmens beskrivningar.

Linnéuniversitetet lämnar härmed svar på de olika delarna av Partnerskapsöverenskommelsen.

Kommentarer till Val av politiska mål

Mål "Ett smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling"

Ur ett lärosätes perspektiv är det viktigt att visa på betydelsen av akademin för att uppnå målet. Därför vill vi lyfta in att forskning- och innovation sker i samverkan mellan näringsliv, offentlig sektor och akademi.

Linnéuniversitetet delar uppfattningen om vikten av tillgång till kompetens i alla Sveriges regioner. Som ett av Sveriges lärosäten, ser vi att akademin har en viktig roll när det gäller kompetensförsörjning genom att vi utbildar studenter med kunskap och färdigheter som behövs i företag och organisationer.

Linnéuniversitetet ser en risk att motiveringen för målet bara fokuserar på att företag och organisationer ska ta tillvara på relevant forskning och utveckling och omsätta den i praktiken. De största framstegen sker på områden där företag eller offentlig sektor samarbetar nära med akademin, för att ta tillvara och vidareutveckla den kunskap som finns, samt fylla kunskapsluckor som har identifierats gemensamt.

Linnéuniversitetet föreslår att betona vikten av nära samarbeten mellan akademien med företag och organisationer för att förbättra möjligheter att utvecklas och konkurrera på olika marknader genom att ta tillvara på forskning, utveckling och innovation och omsätta det i praktiken.

Mål “Ett grönare och koldioxid snålare Europa”

Linnéuniversitetet instämmer helt med motiveringen varför arbetet med grön omställning är viktig och behöver påskyndas, samt att ändringar måste ske på flera fronter, genom t.ex. teknikutveckling, energibesparingar, utveckling av cirkulära lösningar där regioner i hela landet stöds utifrån sina förutsättningar.

Linnéuniversitetet vill betona betydelsen av forskning och innovation för att lösa problemen som beskrivs. Många av problemen har varit kända länge, så Linnéuniversitetet är övertygad om att det behövs samarbeten mellan olika aktörer inom forskning, utveckling och innovation så att näringsliv, organisationer och akademi kan bidra till en långsiktig hållbar utveckling som främjar och når hela landet.

Linnéuniversitetet ser samma behov av att utveckla ny kunskap och använda existerande kunskap i EHFFs fokus på hållbart nyttjande av naturresurser. Här vill lärosätet betona att man genom forskning och utveckling kan bevara akvatiska miljöer och skapa förutsättningar för en innovativ och konkurrenskraftig fiskeriering med större anpassningsförmåga till en resurssparande ekonomi.

Mål “Ett mer socialt Europa”

Linnéuniversitetet instämmer med motivationen att utbildning, kompetensutveckling och livslångt lärande är viktiga för Europas framtid. Vi vill också notera vikten av att utbildningssystemet tillhandahåller flexibla möjligheter för olika målgrupper. Vi hoppas att ESF+ kan bli en plattform där aktiviteter och resurser samordnas för att möjliggöra för Sverige att nå målet. Linnéuniversitetet ser att svenska lärosäten kan spela en viktig roll och vill gärna se att bra förutsättningar för utbildning och vidareutbildning skapas i hela landet.

Linnéuniversitetet saknar dock initiativ för att förbättra kunskapsläget om olika sociala utmaningar i Europa, samt nya idéer för att lösa dem. Vi anser det som viktigt att det ges möjlighet att utveckla ny kunskap, att nya insatser grundas på ny och existerande kunskap samt att resultat och effekter utvärderas kontinuerligt. Här kan lärosätenas forskare och lärare vara viktiga samarbetspartner.

Mål “Ett Europa närmare medborgarna”

Linnéuniversitetet ser målet som viktigt för Regionens, Sveriges och Europas utveckling.

Demokratien, som är grunden för Europa har ifrågasatts allt mer. Fler och fler länder tar steg i en odemokratisk riktning och auktoritära värderingar och partier vinner terräng. Alternativa medier utmanar journalistiken, falska nyheter sprids. Arbetet med demokrati måste prioriteras och medborgare måste vara delaktiga i samhället.

Andra viktiga aspekter är att främja de europeiska språken, att förstå europeisk historia och att vårda det europeiska kulturarvet i all dess former. Medborgarna spelar en viktig roll, det är deras språk, deras historia och deras kultur som ska lyftas och bevaras. Att inkludera medborgarna i målet är därför av yttersta vikt.

Lärosäten, tillsammans med regionernas aktörer kan bidra med idéer, mötesplatser och ny kunskap för att möta de utmaningar vi står inför idag. Linnéuniversitetet anser det som viktigt att målet är med i partnerskapsöverenskommelsen och motiveras, med fokus på samarbeten mellan olika aktörer för att tillsammans skapa ny kunskap och plattformar där medborgarna kan bli aktiva, gör sin röst hörd och se hur deras idéer blir verklighet.

Kommentar till Policy choices, coordination and complementarity

Eftersom det nämns att forsknings- och innovationskapaciteten ska förbättras och att användningen av avancerad teknik ska främjas, ser Linnéuniversitetet att lärosätenas roll bör förtydligas. Mycket av utbildningen och kompetensutveckling kan ske på lärosäten. Samtidigt som lärosäten bedriver egen forskning som leder till innovation och nyttiggörande, är de viktiga partners för företagen när dessa satsar på forskning, utveckling och innovation. Dessutom är livslångt lärande, kompetensutveckling och utbildning aspekter där lärosäten är viktiga partner inom alla program.

Linnéuniversitetet ser gärna att argumentet tas upp i motiveringen, eftersom Sveriges lärosäten kan bidra med forskning, utbildning och samverkan i alla delar av partnerskapsprogrammen.

Kommentar till Coordination, demarcation and complementarities between the Funds

Ett smartare Europa

Linnéuniversitetet ser det som viktigt att betona i skrivningarna att ett nära samarbete mellan näringsliv, offentliga aktörer och lärosäten ska främjas för att säkerställa tillgång till arbetskraft och kompetens i alla regioner, samt att forskning och innovation bedrivs effektivt.

Ett grönare och koldioxid snålare Europa

Även här kan Sveriges lärosäten bidra med utbildning och forskning, och samarbeta med företag och offentligare aktörer för att nå målen, en punkt som Linnéuniversitetet gärna vill lyfta i motiveringen.

Ett Europa närmare medborgarna

Linnéuniversitetet anser det viktigt att betona att svenska lärosäten, tillsammans med regionernas aktörer kan bidra med idéer, mötesplatser och ny kunskap för att möta de utmaningar vi står inför idag tillsammans med medborgarna.

Kommentar till Complementarities and synergies between the funds

Kreativa Europa

Linnéuniversitet vill uppmärksamma de stora möjligheter som finns när kultur, konst och vetenskap möts för att synliggöra utbildning, forskning och samverkan och engagera och involvera medborgarna. Konst och kultur kan ytterligare utvecklas som metoder att vrida på perspektiv, förmedla fakta och kunskap på nya sätt samt att se varandras verksamheter i nya dimensioner.

Horisont Europa

Med avstamp i Horisont Europa (HEU) finns de tydligaste synergieffekterna på hur lärosäten kan bidra med forskning till målen som nämns inom de andra programmen. Forskning och samarbeten som sker inom ett HEU projekt kan med finansiering från de andra fonderna anpassas och överföras till företag och organisationer i regionen för att direkt göra nytta och avtryck inom de målen som finns listade. Möjligheten att fonderna inom partnerskapsöverenskommelsen finansierar högrankade forskningsprojekt, eller delar därav, bör nämnas här. Brist på medel inom HEU bör inte begränsa möjligheten för andra fonder att genomföra de delar av projekten som ligger i linje med deras mål och som gynnar regioner, deras företag, organisationer och medborgare.

Sammanfattningsvis, noterar Linnéuniversitet att lärosätets egna satsningar ligger många gånger i den strategiska riktningen de utvalda målen pekar på. Linnéuniversitet ser därmed många möjligheter att arbeta vidare med vår vision Att sätta kunskap i rörelse för en hållbar samhällsutveckling.